

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการศึกษาและได้ผลสรุปของการศึกษา รวมทั้งอภิปรายผลและมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ความมุ่งหมายในการวิจัย
2. สมมติฐานในการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4
2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จำแนกตาม เพศ อายุ ตำแหน่ง วิทยฐานะ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

สมมติฐานในการวิจัย

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 แตกต่างกันเมื่อจำแนกตาม เพศ อายุ ตำแหน่ง วิทยฐานะ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้เป็นผู้บริหารสถานศึกษา ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาใน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 42

โรงเรียน รวมจำนวนประชากรทั้งสิ้น 3,577 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 152 คน ครูจำนวน 3,425 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4, 2557, หน้า 12)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 360 คน คำนวณโดยใช้สูตรของ ยามาเน่ (Yamane) และทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิตามขนาดสถานศึกษา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบตรวจสอบรายการ (check list)

ตอนที่ 2 สอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 โดยมีการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาทางการวิจัยจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ระเบียบวิธีการวิจัย และมีประสบการณ์ทางการวิจัย จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามและตัวแปรที่ต้องการวัด แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) รายข้อมีค่า 0.80-1.00 และได้มีการปรับปรุงในเรื่องความชัดเจนของข้อคำถามและภาษา ที่ใช้ตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบและแก้ไขปรับปรุงแล้ว ไปดำเนินการทดลองใช้ (try out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อทำการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (reliability) ปรากฏว่าได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาเท่ากับ 0.924

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ขอหนังสือจากคณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จังหวัดลพบุรี ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลในสถานศึกษา

2. ขอหนังสือจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามกลับคืนมามีร้อยละ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ตอน ตามความมุ่งหมายและสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage)

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) การเปรียบเทียบโดยการทดสอบที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีแอลเอสดี (L.S.D.) ของฟิชเชอร์ (Fisher)

สรุปผลการวิจัย

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 พบว่าในภาพรวมและทุกรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้

1.1 ด้านงบประมาณ ภาพรวมและทุกรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียง 3 ลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ 1) มีระบบบัญชี และวิธีการต่างๆในการตรวจสอบเงินและสินทรัพย์ของโรงเรียน 2) มีการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ของโรงเรียน และ 3) มีการวางแผนการเงินในโรงเรียน ตามลำดับ ส่วนค่าเฉลี่ยในลำดับสุดท้าย คือ มีงบประมาณสนับสนุนการจัดกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน

1.2 ด้านระบบบริหารจัดการ ภาพรวมและทุกรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียง 3 ลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ 1) มีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานไว้เป็นระบบ 2) มีการจัดระเบียบทรัพยากรต่างๆ ในองค์กร และ 3) มีระบบการบริหารจัดการที่มีความยืดหยุ่นตามลำดับ ส่วนค่าเฉลี่ยในลำดับสุดท้าย คือ มีการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ไว้อย่างชัดเจน

1.3 ด้านบุคลากร ภาพรวมและทุกรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียง 3 ลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ 1) ตั้งใจสอน มีความสามารถในการปฏิบัติการสอน 2) ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และวางตนอย่างเหมาะสม และ 3) มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ตามลำดับ ส่วนค่าเฉลี่ยในลำดับสุดท้าย คือ มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

1.4 ด้านสื่อ เทคโนโลยีทางการศึกษา ภาพรวมและทุกรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียง 3 ลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ 1) จัดให้มีศูนย์สื่อหรือศูนย์วิชาการโรงเรียนเพื่อเป็นแหล่งผลิตและบริการสื่อแก่ครูผู้สอน 2) มีการวิเคราะห์และประเมินคุณภาพมาตรฐานสื่อ

เทคโนโลยี และ 3) มีการจัดหาสื่อ เทคโนโลยี ในการเรียนการสอน ตามลำดับ ส่วนค่าเฉลี่ยในลำดับสุดท้าย คือ มีการศึกษา ค้นคว้า วิจัย เพื่อพัฒนาสื่อเทคโนโลยี ($\bar{X}=3.85$, S.D. =0.96)

1.5 ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ ภาพรวมและทุกรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียง 3 ลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ 1) มีการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอน 2) มีการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอน และ 3) มีการส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรได้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ตามลำดับ ส่วนค่าเฉลี่ยในลำดับสุดท้าย คือ มีการสร้างสภาพแวดล้อมโรงเรียนให้ปลอดภัยและเป็นระเบียบ

2. ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 มีดังนี้

2.1 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จำแนกตามเพศ ภาพรวม ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ บุคลากร งบประมาณ สื่อ เทคโนโลยีทางการศึกษา และระบบบริหารจัดการไม่แตกต่างกัน

2.2 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวค่าเฉลี่ย ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จำแนกตามอายุ ภาพรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านงบประมาณ และระบบบริหารจัดการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนภาวะภาวะผู้นำทางวิชาการ บุคลากร และสื่อ เทคโนโลยีทางการศึกษา ไม่แตกต่างกัน

2.3 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จำแนกตามตำแหน่ง ภาพรวม ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ บุคลากร งบประมาณ สื่อ เทคโนโลยีทางการศึกษา และระบบบริหารจัดการไม่แตกต่างกัน

2.4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวค่าเฉลี่ย ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จำแนกตามวิทยฐานะ ภาพรวม ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ บุคลากร งบประมาณ สื่อ เทคโนโลยีทางการศึกษา และระบบบริหารจัดการไม่แตกต่างกัน

2.5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวค่าเฉลี่ย ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู เกี่ยวกับแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ภาพรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านระบบบริหารจัดการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ บุคลากร งบประมาณ และสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาไม่แตกต่างกัน

2.6 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวค่าเฉลี่ย ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ภาพรวมด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ บุคลากร งบประมาณ สื่อ เทคโนโลยีทางการศึกษา และระบบบริหารจัดการไม่แตกต่างกัน

2.7 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวค่าเฉลี่ย ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ภาพรวมด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ และงบประมาณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านบุคลากร สื่อ เทคโนโลยีทางการศึกษา และระบบบริหารจัดการไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ผู้วิจัยมีหัวข้อในการอภิปรายผล ดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ปัจจุบันเกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านการศึกษาในหลายๆ ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษามีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการในปัจจุบัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของสุรรัตน์ คำฟอย (2549, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับความสามารถในการปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก กลุ่มตัวอย่างคือผู้บริหารสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามคุณลักษณะของผู้บริหาร คุณลักษณะของครูผู้สอนและความสามารถในการปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ผลการศึกษาพบว่า ความสามารถในการปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก อยู่ในระดับมากทุกด้าน

1.1 ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ ในภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาตนเองให้สามารถก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทางด้านเทคโนโลยี ซึ่งถือว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อการ

ดำเนินงานและการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของปริญญา วงศ์สุขสิน (2547, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในจังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า ด้านงานวิชาการอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านบุคลากร ในภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ตั้งใจสอน มีความสามารถในการปฏิบัติการสอน ทั้งนี้เป็นเพราะว่าปัจจุบันบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา ต่างมีความมุ่งหวังให้ผู้บริหารมีศักยภาพในการบริหารงาน เพื่อให้เกิดความพึงพอใจ และส่งผลต่อประสิทธิภาพของการทำงานในสถานศึกษาที่จะส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพที่ดีต่อไป สอดคล้องกับผลการวิจัยของปริญญา วงศ์สุขสิน (2547, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในจังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า ด้านครูผู้สอนอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านงบประมาณ ในภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีระบบบัญชี และวิธีการต่างๆ ในการตรวจสอบเงินและสินทรัพย์ของโรงเรียน ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ปัจจุบันผู้บริหารสถานศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ต่างเล็งเห็นความสำคัญของการบริหารจัดการทางด้านงบประมาณ เพื่อให้เกิดการยอมรับ ความน่าเชื่อถือ และได้รับความศรัทธา สอดคล้องกับผลการวิจัยของนุตา นามแก้ว (2549, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการปรับปรุงการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน ผลการวิจัยพบว่า ด้านการจัดเตรียมงบประมาณอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านสื่อ เทคโนโลยีทางการศึกษา ในภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ จัดให้มีศูนย์สื่อหรือศูนย์วิชาการโรงเรียนเพื่อเป็นแหล่งผลิตและบริการสื่อแก่ครูผู้สอน ทั้งนี้เป็นเพราะว่า การจัดเตรียมทรัพยากรให้มีความพร้อมมีผลอย่างยิ่งต่อประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีการบริหารงานเพื่อเตรียมความพร้อมให้ดีที่สุด สอดคล้องกับผลการวิจัยของปริญญา วงศ์สุขสิน (2547, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในจังหวัดนครราชสีมา ด้านวัสดุหลักสูตรอยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านระบบบริหารจัดการ ในภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานไว้เป็นระบบ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ปัจจุบันมีการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานศึกษาให้มีความพร้อมต่อการดำเนินงานในสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างดีที่สุดตามเป้าหมายที่ต้องการ สอดคล้องกับผลการวิจัยของสุรรัตน์ คำฟอย (2549, บทคัดย่อ) ได้ศึกษา

ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความสามารถในการปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา จังหวัดนครนายก ผลการวิจัยพบว่า ด้านการดำเนินงานการบริหารหลักสูตรอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 พบว่า

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ปัจจุบันการดำเนินงานต่าง ๆ ทางด้านการจัดทำหลักสูตร เป็นงานที่ผู้บริหารได้เปิดโอกาสให้บุคลากรทุกเพศในสถานศึกษา เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรให้เหมาะสมกับสถานศึกษา เน้นการระดมความคิดเห็น และการวางแผนเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งเพศที่แตกต่างกันจึงไม่มีผลให้ความคิดเห็นแตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของอนงค์ วิชัยรัมย์ (2546, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในตำบลดงใหญ่ อำเภอพิมาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 ผลการวิจัยพบว่า เมื่อจำแนกตามเพศมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีตำแหน่งแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การบริหารงานในปัจจุบันใช้ระบบการมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถานศึกษาในด้านการวางแผนการดำเนินงาน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีตำแหน่งแตกต่างกันต่างจึงมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของอนงค์ วิชัยรัมย์ (2546, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในตำบลดงใหญ่ อำเภอพิมาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 ผลการวิจัยพบว่า เมื่อจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2.3 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเน้นข้อมูลที่เกิดขึ้นจริงในปัจจุบันที่สอดคล้องกับสถานศึกษา เพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพตามเป้าหมายที่ต้องการ ดังนั้นวุฒิการศึกษาจึงมีบทบาทน้อยกว่าข้อมูลที่เป็นจริง ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านระบบบริหารจัดการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ บุคลากร งบประมาณ และสื่อ

เทคโนโลยีทางการศึกษาไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า วุฒิการศึกษาหมายถึงการได้รับการพัฒนาทั้งทางด้านความรู้ เพื่อนำสู่การปฏิบัติงานในสถานศึกษา ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันจึงมีความคิดเห็นแตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของมานิชย์ มีดี (2547, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ผลการเปรียบเทียบพบว่า วุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.4 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถานศึกษา เป็นการระดมความคิดเห็น ดังนั้นจึงเกิดการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และนำมาซึ่งประเด็นที่สำคัญเท่านั้น ดังนั้นอายุจึงไม่ส่งผลต่อความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีอายุแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านงบประมาณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านระบบบริหารจัดการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ส่วนภาวะภาวะผู้นำทางวิชาการ บุคลากร และสื่อ เทคโนโลยีทางการศึกษา ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ปัจจุบันบุคลากรที่มีอายุแตกต่างกัน ความมั่นใจหรือความเชื่อมั่นในตัวเอง ความรอบคอบแตกต่างกัน ส่งผลงานทางด้านงบประมาณและการบริหารจัดการ เป็นงานที่ต้องใช้ความละเอียด รอบคอบ และอาศัยประสบการณ์ในการทำงานเป็นสำคัญ ดังนั้นผู้บริหารและครูที่มีอายุแตกต่างกันจึงมีความคิดเห็นแตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของมานิชย์ มีดี (2547, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ผลการเปรียบเทียบพบว่า อายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.5 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีวิทยฐานะแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การจัดทำหลักสูตรในสถานศึกษา ต้องทำให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน ต้องอาศัยความรู้ความสามารถ และการร่วมมือร่วมใจกัน เพื่อให้หลักสูตรสถานศึกษามีประสิทธิภาพตรงตามเป้าหมายที่ต้องการ ส่วนวิทยฐานะเป็นเรื่องของการพัฒนาตนเองของผู้บริหารสถานศึกษาและครู จึงทำให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน ดังนั้นบุคลากรที่มีวิทยฐานะแตกต่างกัน จึงไม่ส่งผลต่อความคิดเห็น สอดคล้องกับผลการวิจัยของอนงค์ วิชัยรัมย์ (2546, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในตำบลลงใหญ่ อำเภอฟินมาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานครราชสีมา เขต 7 ผลการวิจัยพบว่า เมื่อจำแนกตามวิทยฐานะมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2.6 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ปัจจุบันการดำเนินงานในสถานศึกษาทุกแห่ง ต่างมีการกำหนดหน้าที่ และความรับผิดชอบไว้อย่างชัดเจน ตามความรู้ ความสามารถ และความเหมาะสมกับปริมาณของบุคลากรในสถานศึกษา ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งแตกต่างกันจึงมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อนงค์ วิชัยรัมย์ (2546, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในตำบลดงใหญ่ อำเภอพิมาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานครราชสีมา เขต 7 ผลการวิจัยพบว่า เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2.7 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีขนาดของสถานศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ภาพรวม ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ และงบประมาณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านบุคลากร สื่อ เทคโนโลยีทางการศึกษา และระบบบริหารจัดการไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ขนาดของสถานศึกษา ส่งผลต่อปริมาณงานและความซับซ้อนของการดำเนินงาน ทำให้ส่งผลต่อความคิดเห็นที่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของมานิชย์ มีดี (2547, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดเขตพื้นที่ การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ผลการเปรียบเทียบพบว่า ขนาดของสถานศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยระดับสุดท้าย คือ มีการสร้างสภาพแวดล้อมโรงเรียนให้ปลอดภัยและเป็นระเบียบ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรวางแผนการจัดทำสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้ส่งผลต่อบรรยากาศในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่ดีต่อไป

1.2 ด้านบุคลากร พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยระดับสุดท้าย คือ มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาให้มีการพัฒนาตนเอง เพื่อให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อการศึกษาในปัจจุบัน

1.3 ด้านงบประมาณ พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยระดับสุดท้าย คือ มีงบประมาณสนับสนุนการจัดกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน ดังนั้น ผู้บริหารควรมีการวางแผนการจัดหาและบริหารงบประมาณในสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ เพื่อสามารถสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาตามเป้าหมายที่ต้องการได้

1.4 ด้านสื่อ เทคโนโลยีทางการศึกษา พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยระดับสุดท้าย คือ จัดให้มีศูนย์สื่อหรือศูนย์วิชาการโรงเรียนเพื่อเป็นแหล่งผลิตและบริการสื่อแก่ครูผู้สอน ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการจัดหางบประมาณเพื่อดำเนินงานจัดสร้างแหล่งความรู้ต่างๆ เพื่อเป็นการพัฒนาการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมต่อไป

1.5 ด้านระบบบริหารจัดการ พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยระดับสุดท้าย คือ มีการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ไว้อย่างชัดเจน ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการวางแผนการกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานในสถานศึกษา เพื่อให้บุคลากรเข้าใจเป้าหมายไปในทิศทางเดียวกัน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาความพึงพอใจต่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4

2.2 ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4